

Manresa, 20 i 21 d'octubre de 2017

Antrea

[illegible]

2) La celebració d'Assemblees de Congressos cada dos anys.
3) Exposicions de produccions patries o altres que tinguin relació amb la medicina, la higiene o la biologia.
4) Excursions científiques a Balnearis o altres Establiments o Localitats relacionats amb els seus fins almenys una vegada a l'any.
5) La formació de l'index bibliogràfic i dels diccionaris mèdics catalans.
6) L'estudi dels problemes sanitaris i professionals que convingui portant-se nomenar ocasions especials, si és pràctic fer viatges i celebracions per al seu estudi sempre que sigui convenient.
7) Altres mitjans que es considerin oportuns i siguin compatibles amb la seva finalitat.

Programa

20 d'octubre de 2017

- 09:00 Recollida de la documentació
- 09:30 Benvinguda a càrrec de la Presidència del Congrés
- 09:45 Presentació de la jornada a càrrec del **Lluís Bohigas**

BLOC 1 ORÍGENS I FINALITATS SOCIALS DELS MODELS SANITARIS DELS TERRITORIS DE PARLA CATALANA

- 10.00 **1a ponència: Els models sanitaris i la sostenibilitat**
Xavier Prats, director General per a la Salut i Seguretat Alimentària, Comissió Europea
Presenta: **Toni Dedeu**, director de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries, Generalitat de Catalunya
- 10.30 Col·loqui
- 10.45 Pausa cafè
- 11.30 **Inauguració del Congrés**
Convidats a la Taula Inaugural:
Carles Álvarez, ministre de Salut d'Andorra
Antoni Comín, conseller de Salut, Generalitat de Catalunya
Patricia Gómez, consellera de Salut, Govern de les Illes Balears
Valentí Junyent, alcalde de Manresa
Esther Franquesa, directora general de Política Lingüística, Generalitat de Catalunya
Ricard Guerrero, president de la Fundació Alsina i Bofill
Lluís Guerrero, co-president del XX Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana
- 12.00 **2a ponència: El paper dels ciutadans i dels pacients en els models sanitaris**
M. Dolors Navarro, vicepresidenta del Fórum Español de Pacientes i membre de la Junta Directiva de l'European Patient's Forum
Presenta: **Olga Rubio**, presidenta del Comitè d'Ètica Assistencial, Fundació Althaia

- 12.00 *Comunicacions (c) i pòsters orals (p) corresponents al bloc 2*
Sala Polivalent 1
- 12.00–12.15 **Assaig clínic controlat sobre efectivitat Programa Pacient Expert-Cat® a l'atenció primària en el control DM2.** Carme Boix (c)
- 12.15–12.30 **El continuum assistencial en el treball social sanitari a la comarca del Bages.** Teresa Pampalona Cardona (c)
- 12.30–12.45 **Atenció integral SAP anioia. Línies d'expertesa.** M. Carme Riera (c)
- 12.45–13.00 **Junts per a la prevenció del consum de tabac a l'adolescència.** Begoña López (c)
- 13.00–13.15 **Gestió compartida d'oncologia/atenció primària del llarg supervivent de càncer.** Sílvia Catot (c)
- Sala Polivalent 2
- 12.00–12.10 **Escola de salut de cardiologia: grau de satisfacció dels pacients.** Núria Santaulària (p)
- 12.10–12.20 **Avaluació dels coneixements en al·lèrgia: anafilaxi i asma entre educadors. Examinant els mestres.** Laia Ferré (p)
- 12.20–12.30 **Circuit atenció sanitària a persones refugiades a l'EAP Sagrada Família, Manresa ICS.** África García (p)
- 12.30–12.40 **Identificació de persones amb demència en fase avançada i necessitats d'atenció pal·liativa en l'àmbit residencial.** Joan Solà (p)
- 12.40–12.50 **Apoderament del pacient, per canviar la salut.** Empar Espí (p)

- 12.30 Col·loqui
- 12.45 **3a ponència: El rol dels professionals en els models sanitaris**
Patricia Gómez, consellera de Salut, Govern de les Illes Balears
Presenta: **Guillem López-Casasnovas**, catedràtic d'Economia, Universitat Pompeu Fabra

13.15 Col·loqui

13.30 Dinar

BLOC 2 L'ATENCIÓ PRIMÀRIA QUE VOLEM

15.00 **1a ponència: Nous reptes a l'atenció primària**

Iris Alarcón, metge de Família i Atenció Comunitària, Institut Català de la Salut

Presenta: **Anna Aran**, gerent territorial a la Catalunya Central, Institut Català de la Salut

15.00 *Comunicacions (c) i pòsters orals (p) corresponents al bloc 1*

Sala Polivalent 1

15.00–15.15 **Tendències de futur des de la perspectiva dels professionals.** Josep Fusté (c)

15.15–15.30 **Cap a un model d'atenció centrada en la persona a la FSM.** Mireia Vicente (c)

15.30–15.45 **Consell de participació ciutadana de la Fundació Sanitària de Mollet (FSM).** Neus Camañes (c)

15.45–16.00 **Vint anys d'evolució de les emergències extrahospitalàries. Nous reptes noves realitats.** Josep Mora (c)

16.00–16.15 **Un model de tots per a l'atenció sanitària i social de tothom.** Cristina Aragüés (c)

16.15–16.30 **Althaia, un model d'atenció oncològica integral i integrada.** Montse Domènech (c)

Sala Polivalent 2

15.00–15.15 **Les AFA, un recurs per a les famílies dels malalts d'Alzheimer.** M. Rosa Riera (c)

15.15–15.30 **Aliança multicèntrica radioteràpica. Qualitat i accessibilitat per a la població del Vallès Occidental, el Bages, el Solsonès, el Berguedà i la Cerdanya.** Josep M. Solé (c)

15.30–15.40 **Consulta electrònica: una eina per millorar l'atenció coordinada als pacients i reduir la llista d'espera.** Josep M. Galcerán (p)

15.40–15.50 **El sociosanitari en el sistema de salut.** Alba Oms (p)

15.50–16.00 **PADES territorial del Bages.** Cristòfol Ortega (p)

16.00–16.10 **Creació i resultats de la unitat d'oncogeriatría d'Althaia.** Mariona Figols (p)

15.30 Col·loqui

15.45 **2a. ponència: La formació i el desenvolupament dels professionals d'atenció primària**

Antoni Sisó, director de Recerca, Consorci d'Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra

Presenta: **Anna Forcada**, responsable d'Atenció Primària al Bages, Berguedà i Moianès, Institut Català de la Salut

16.15 Col·loqui

16.30 Pausa cafè

17.00 **Taula rodona: Els models sanitaris en el futur**

Modera: **Lluís Bohigas**, vicepresident del Cercle de Salut

David Elvira, director del Servei Català de la Salut

Joan Leon, secretari d'Estat de Salut al Govern d'Andorra

Juli Fuster, director general del Servei de Salut de les Illes Balears IBSalut

18.00 Descans

19.00 Celebració Vigília de Sant Lluç

20.30 Concert a càrrec de la Polifònica de Puig-reig

21.45 Sopar Vigília de Sant Lluç

22.30 Fi de la Jornada

21 d'octubre de 2017

08.30 Recollida de la documentació

09.00 *Comunicacions (c) i pòsters orals (p) corresponents al bloc 4*

Sala Polivalent 1

9.00–9.15 **El Vocabulari mèdic de l'ACMCB (1974 i 1979).** Xavier Sierra (c)

9.15–9.30 **Joventut i vellesa en algunes espècies animals.** Josep Tomàs (c)

9.30–9.45 **Centenari de la *Bibliografia Medical de Catalunya*.** Ferran Sabaté (c)

9.45–10.00 **El paper dels estudiants en els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana.**
Begonya Torres (c)

10.00–10.15 **Exili i repressió: la persecució política dels congressistes de la dècada de 1930.** Carles Hervàs (c)

10.15–10.30 **Utilització del català en l'odontologia.** Josep M. Ustrell (c)

10.30–10.45 **Terminologia catalana de les ciències de la salut: contribució del centre de terminologia TERMCAT.** M. Antònia Julià (c)

Sala Polivalent 2

9.00–9.15 **Patologia lingüística.** Pere Riutord (c)

9.15–9.30 **Simó Vidal Sintas (Maó, 1899-1950), la lluita antituberculosa i la introducció dels raigs X a Menorca.** Josep Cuello (c)

9.30–9.45 **La Viquipèdia: referent de la informació sobre la salut en català?** Jordi March (c)

9.45–10.00 **La imatge gràfica dels Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. Més de cent anys publicitant ciència, vida i salut.** Joan Pujol (c)

10.00–10.15 **La llengua del document de consentiment informat i el dret d'informació del pacient.**
Narcís Macià (c)

10.15–10.30 **El projecte DEMCAT: una posada al dia de la terminologia mèdica catalana.** Oriol Ramis (c)

10.30–10.45 **Impacte de la telemedicina en la gestió assistencial de la pneumologia ambulatoria.**
Bienvenido Barreiro (c)

10.45–11.00 **Medicina, erudició i catalanisme a Manresa (1892 – 2017).** Lluís Guerrero (c)

BLOC 3 MEDI AMBIENT, GLOBALITZACIÓ I SALUT

10.00 *Presentació*

Ricard Guerrero, president de la Fundació Alsina Bofill

10.15 *1a ponència: Vacunes i salut social*

Antoni Trilla, epidemiòleg a l'Hospital Clínic; professor de Salut Pública, Universitat de Barcelona

Presenta: **Mercè Piqueras**, Associació Catalana de Comunicació Científica

10.45 *Col·loqui*

11.00 *Pausa cafè*

11.45 *2a ponència: Alimentació i salut*

Antoni Massanés, director general, Fundació Alícia

Presenta: **Elena Roura**, responsable de Salut i Hàbits Alimentaris, Fundació Alícia

11.45 *Comunicacions (c) i pòsters orals (p) lliures*

Sala Polivalent 1

11.45–12.00 **Grau de coneixement dels pacients amb cardiopatia isquèmica després de rebre educació sanitària durant l'ingrés hospitalari.** Laura Pintado (c)

12.00–12.15 **El valor clínic de la farmàcia hospitalària.** Elvira Gea (c)

12.15–12.30 **Consum de medicaments antibiòtics en la població d'Andorra a nivell comunitari.** Carme Pallarès (c)

12.30–12.45 **Noves tecnologies per millorar la dieta en pacients amb hipertensió o malaltia renal crònica.** Anna Morera (c)

12.45–13.00 **Nivells perioperatoris de peptid natriurètic cerebral i troponines en cirurgia toràctica: relació amb complicacions cardiovasculars postoperatories.** Jaume Borrell (c)

13.00–13.15 **Derivació (*bypass*) gàstrica robòtica en un centre d'excel·lència per al maneig de l'obesitat mòrbida.** Ramon Villalonga (c)

13.15– 13.30 **Paper del verd d'indocianina en la prevenció de la dehiscència anastomòtica en la cirurgia bariàtrica.** Berta Parés (c)

Sala Polivalent 2

11.45–12.00 **Infart agut de miocardi, incidència, mortalitat i letalitat a 28 dies en adults grans.** Gabriel Vázquez (c)

12.00–12.15 **Desenvolupament d'un model predictiu per descartar malignitat en pacients amb pèrdua de pes involuntària aïllada.** Jordi Aligué (c)

12.15–12.30 **Formar-se en entorn global per assolir impacte localment.** Marta Aymerich (c)

12.30–12.40 **Futurs metges i medicina del treball.** Jesús Sabaté (p)

12.40–12.50 **Policonsum de substàncies en una cohort de joves de la Catalunya Central (2012-2016).** Eva Codinach (p)

12.50–13.00 **Noves tecnologies en l'àmbit de la traumatologia maxil·lofacial.** Ana Rubio (p)

13.00–13.10 **Panorama actual de les resistències del gonococ.** Rosa Rubio (p)

12.15 **Col·loqui**

12.30 **3a ponència: Ecologia del microbioma**

Josep Gasol, professor d'Investigació, Institut de Ciències del Mar

Presenta: **Cori Ramon Juanpere**, catedràtica de Biologia, Universitat de les Illes Balears

13.00 **Col·loqui**

13.15 **Taula rodona: Salut i medi ambient**

Mercè Piqueras, Associació Catalana de Comunicació Científica

Javier del Campo, investigador, Institut de Ciències del Mar -CSIC

Antoni Torre, delegat del president de l'Institut d'Estudis Catalans a l'Alguer

Cristina Ribas, directora de Comunicació Digital, Ajuntament de Barcelona

Àngels Mach, directora, Societat Andorrana de Ciències

Modera: **Tomàs Molina**, meteoròleg i presentador de TV3

13.30 **Dinar**

15.00 **4a ponència: Salut i Medi Ambient**

Mireia Gascón, investigadora de l'ISGlobal

*Aquesta ponència es durà a terme en la Sala Polivalent 2

BLOC 4 ELS CONGRESSOS DE METGES I BIÒLEGS DE LLENGUA CATALANA: MÉS DE CENT ANYS (1913 – 2017)

15.00 **Presentació**

Josep M. Benet, Junta de Govern del Col·legi de Metges de Barcelona

15.00 *Comunicacions (c) i pòsters orals (p) corresponents al bloc 3*

Sala Polivalent 1

15.00–15.15 **L'administració oral de *Mycobacterium manresensis* inactivat: l'eina definitiva per aturar la tuberculosi al món.** Pere Joan Cardona (c)

15.15–15.30 **La qualitat sanitària de l'aigua als incendis. El cas dels rius a la Catalunya Central.** Xavier de las Heras (c)

15.30–15.45 **Aliments terapèutics de Barcelona en la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Cadis el 1884.** Paloma Ruiz (c)

15.45–16.00 **Funció social de les vacunes.** Ricard Guerrero (c)

16.00–16.15 **Els humans com a ecosistemes de comunitats microbianes.** Mercè Berlanga (c)

16.15–16.30 **Medicaments i medi ambient.** Àngels Mach (c)

Sala Polivalent 2

15.30–15.45 **Valorització biològica de residus electrònics.** Antonio David Dorado (c)

15.45–16.00 **Resistència als antibiòtics. Una preocupació global.** Emma Padilla (c)

16.00–16.15 **La microbiologia en els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana.** Mercè Piqueras (c)

16.15–16.25 **Viroteràpia oncolítica. Ús dels virus per al tractament del càncer.** Queralt Bonet (p)

16.25–16.35 **Small World Initiative: projecte internacional d'aprenentatge-servei sobre la problemàtica de la resistència antimicrobiana.** David Miñana (p)

- 15.15 **1a ponència: Llengua i ciència, objectius compartits**
Vicenç Villatoro, director, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona
Presenta: **Pilar Duocastella**, infermera i escriptora
- 15.45 **Col·loqui**
- 16.00 **2a ponència: Les TIC biosanitàries en català**
Francesc García Cuyàs, Director de la Fundació TicSalut
Presenta: **Joan Cornet**, mHealth Competence Center at Mobile World Capital Barcelona
- 16.30 **Col·loqui**
- 16.45 **Pausa cafè**
- 17.00 **3a ponència: Anàlisi històrica dels Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana**
Jacint Corbella, expresident de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya
Presenta: **Carles Hervás**, doctor en Medicina i en Història
- 17.30 **Col·loqui**
- 17.45 **Taula rodona: Més de cent anys de Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana (1913–2017). Bases de futur**
Ricard Guerrero, president de la Fundació Alsina Bofill
Àngels Mach, directora, Societat Andorrana de Ciències
Rosa Estopà, professora titular, Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge, Universitat Pompeu Fabra
Àngel Llàcer, professor de Fisiopatologia Mèdica, Universitat de València
Modera: **Lluís Esteve**, Junta de Govern del Col·legi de Metges de Barcelona
- 18.45 **Lliurament de premis als millors pòsters orals i comunicacions**
- 19.00 **Cloenda del Congrés**
Convidats a la Taula de Cloenda:
Mercè Rosich, regidora delegada de Serveis Socials, Acol·lida i Cooperació i Sanitat a l'Ajuntament de Manresa
Ricard Guerrero, president de la Fundació Alsina i Bofill
Miquel Vilardell, co-president del XX Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana

Agenda cultural per a acompanyants

Divendres, dia 20

De 10.00 a 13.00h	Visita a la Santa Cova i altres llocs ignasians : Capella del Rapte, Capella de Sant Ignasi, Espai 1522
De 15.30 a 18.00h.	Visita a la Col·legiata Basílica de Santa Maria de la Seu, Carrer del Balç i Ajuntament
20.30h.	Concert de la Polifònica de Puig-reig al Teatre Kursaal

Dissabte, dia 21

De 10.00 a 13.00h	Visita al Convent de Santa Clara (<i>domus infirmorum</i> del segle XIV) i a l'Hospital de Sant Joan de Déu (Fundació Althaia) Visita a la mil·lenària Casa de la Culla i tast de vins de la DO Pla de Bages
De 16.00 a 18.00h	Ruta modernista de Manresa i visita a l'edifici del Casino (centre cultural)
19.00h	Cloenda del Congrés